

Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Eksamensoppgave i POL1000 Innføring i statsvitenskap: Internasjonal politikk og komparativ politikk

Faglig kontakt under eksamen: Gunnar Fermann/Jennifer Bailey

Tlf: 91897943 / 73590799/ 73598152

Eksamensdato: 03.06.2016

Eksamenstid: 5 timer

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: Ingen

Sensurdato: 24.06.2016

Målform/språk: Bokmål/Nynorsk

Antall sider: 2 sider Bokmål/ 2 sider Nynorsk

Antall sider vedlegg: Ingen

BOKMÅL

Besvar samtlige oppgaver i internasjonal politikk og i komparativ politikk. Du har i gjennomsnitt 18 minutter per oppgave. Dimensjoner besvarelsene etter dette.

Internasjonal politikk

1. Det faglige språket er bygget opp av definisjoner, typologier og teorier. Redegjør kort for disse ”byggsteinene” i studiet av statsvitenskap med begrepet «makt» som eksempel.
2. Svar kort og presist på følgende tre spørsmål: (i) Hvis «fakta + X = mening/betydning», hva er X? (ii) En trussel er helt allment en funksjon av to forhold. Hvilke? (iii) Risiko er en funksjon av to forhold. Hvilke?
3. Hva kjennetegner (definerer) en “stat”? Og hvilke tre kilder til legitim utøvelse av makt kan statens lederskap trekke på?
4. forelesningen “Det tyvende århundre i et nøtteskall” hevder Torbjørn L. Knutsen at “Den kalde krigen var en trefoldig rivalisering”. Langs hvilke tre dimensjoner rivaliserte Sovjetunionen og USA?
5. Hva får Realister til å hevde at samhandling mellom stater er preget av maktkamp? Hvordan oppnås likevel et monn av fred mellom stater innenfor rammen av Realismens forutsetninger om det internasjonale politiske systemet og aktørene?
6. Definer “utenrikspolitikk”, og redegjør for det skillet som på engelsk gjøres mellom “politics” og “policy” slik det er relevant særlig i en utenrikspolitisk sammenheng.
7. Under en gjesteforelesning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) ble en norsk utenriksminister spurt om hvilke prinsipper som legges til grunn når den strategiske ledelsen i UD vurderer utenrikspolitiske initiativ og reaksjonsformer. Utenriksministeren svarte at om man først fant «at Norge kunne gjøre en forskjell», gjaldt det å vurdere hva «som er i norske interesser» å gjøre. Hvilke fire hovedoppgaver skal en utenrikspolitisk ledelse ivareta?
8. Redegjør kort for de fire analysenivåene (forklaringsnivåene) i utenrikspolitisk analyse. Formuler én hypotese (en empirisk påstand, et forklaringsforslag) med utgangspunkt i ett av disse forklaringsnivåene som kan kaste lys over hvorfor den norske regjeringen i 2011 valgte å bidra med (F-16 fly) til den vestlige militære intervensjonen av Libya.

Komparativ politikk

1. Heywoodboken forklarer hovedtrekkene ved de viktigste ideologiene. Men disse ideologiene har utviklet seg over tid. Hva er liberalismens hovedtemaer? Gi minst ett eksempel som viser hvordan den «moderne liberalismen» skiller seg ut fra den opprinnelige versjonen.
2. Hva er en ideologi? Er dette begrepet fortsatt like relevant i dag?
3. Møllerbokas kjernebegrep er «kontrollogikken». Forklar hva han mener med dette. Gi et eksempel på en forskningsdesign som bruker dette begrepet.
4. Møller og mange av teoretikerne som er dekket i boka hans er veldig opptatt av hvorfor krig og det europeiske statssystemet er viktig i Europas politiske og økonomiske utvikling. Hva mener de med statssystem? Forklar hvordan krig og statssystem kan ha bidratt til utviklingen av demokrati i Europa.
5. Det er vanskelig å gjøre begrepet «demokrati» om til et fungerende demokratisk politisk system. Ett problem er hvordan man skal få dannet en virkelig representativ lovgivende forsamling. Beskriv kort systemene for i) «enkeltmannskrets (flertallsvalg)» og for ii) «proporsjonal representasjon» (forholdtallsvalg med flere mandatdistrikter). Nevn én fordel for hvert system med hensyn til representasjon og demokrati.
6. Sodaro påstår at det finnes 10 betingelser for at et demokrati skal fungere i et land. Nevn fem av Sodaros betingelser og forklar hva de betyr.
7. Hvorfor er vi så opptatt av metodologi i statsvitenskapen?
8. Grunnlover viser tydelige tegn på den historisk konteksten i landet de stammer fra. Drøft kort hvorfor og gi to eksempler.

NYNORSK

Svar på samtlige oppgaver i internasjonal politikk og i komparativ politikk. Du har i gjennomsnitt 18 minutter per oppgave. Dimensjoner svare etter dette.

Internasjonal politikk

1. Det faglege språket er bygd opp av definisjonar, typologiar og teoriar. Redegjør kort for desse ”byggsteinane” i studiet av statsvitskap med omgrepet «makt» som døme.
2. Svar kort og presist på følgjande tre spørsmål: (i) Om «fakta + X = mening/betydning», kva er X? (ii) Ein trussel er heilt allment ein funksjon av to forhold. Hvilke? (iii) Risiko er ein funksjon av to forhold. Hvilke?
3. Kva kjennetegner (definerer) ein “stat”? Og kva for tre kjelder til legitim utøving av makt kan staten sin lederskap trekke på?
4. I forelesninga “Det tyvende århundre i et nøtteskall” seier Torbjørn L. Knutsen at “Den kalde krigen var en trefoldig rivalisering”. Langs kva dimensjonar rivaliserte Sovjetunionen og USA?
5. Kva får Realistar til å meine at samhandling mellom statar er prega av maktkamp? Korleis oppnår ein likevel eit monn av fred mellom statar innanfor ramma av Realismens føresetnad om det internasjonale politiske systemet og aktørane?
6. Definer “utanrikspolitikk”, og grei ut ut om skilnaden som på engelsk gjerer mellom “politics” og “policy” slik det er relevant særleg i ein utanrikspolitisk samanheng.
7. Under ei gjesteforelesning ved Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet (NTNU) vart ein norsk utanriksminister spurt om kva for prinsipp som blir lagt til grunn når den strategiske leiinga i UD vurderer utanrikspolitiske initiativ og reaksjonsformer. Utanriksministeren svarte at om ein først fann «at Noreg kunne gjere ein skilnad», gjaldt det å vurdere kva «som er i norske interesser» å gjere. Kva for fire hovedoppgaver skal ei utanrikspolitisk leiing ivareta?
8. Gjer kort greie for dei fire analysenivåa (forklaringsnivåa) i utanrikspolitisk analyse. Formuler ei hypotese (ein empirisk påstand, eit forklaringsforslag) med utgangspunkt i éit av desse forklaringsnivåa som kan kaste ljós over kvifor den norske regjeringa i 2011 valde å sende F-16 fly som del av den vestlege militære intervensjonen av Libya.

Komparativ politikk

1. Heywoodboka forklarer hovudtrekka til dei viktigaste ideologiane. Men desse ideologiane har utvikla seg over tid. Kva er hovudtemaene til liberalismen? Gje minst eitt døme som viser korleis den «moderne liberalismen» skil seg ut frå den opphavlege versjonen.
2. Kva er ein ideologi? Er dette omgrepet enno like relevant i dag?
3. Kjerneomgrepet til Møller-boka er «kontrollogikken». Forklar kva han meiner med dette. Gje eit døme på eit forskingsdesign som brukar dette omgrepet.
4. Møller og mange av teoretikere som er dekt i boka hans er veldig opptekne med kvifor krig og det europeiske statssystemet er viktig i den politiske og økonomiske utviklinga i Europa. Kva meiner dei med statssystem? Forklar korleis krig og statssystem kan ha bidratt til utviklinga av demokrati i Europa.
5. Det er vanskeleg å gjera omgrepet «demokrati» om til eit fungerande demokratisk politisk system. Eit problem er korleis ein skal få danna ein verkeleg representativ lovgivande forsamling. Skildre kort systema for «enkeltmannskrets (flertallsvalg» og for ii) «proporsjonal representasjon» (forholdstalsval med fleire mandatdistrikt). Nemn ein fordel for kvart system med omsyn til representasjon og demokrati.
6. Sodaro fastheld at det finst 10 forutsetnadar for at eit demokrati skal fungere i eit land. Nemn fem av Sodaros føresetnader og forklar kva dei tyder.
7. Kvifor er vi så oppteken av metodologi i statsvitskapen?
8. Grunnlover viser tydelege teikn på historisk kontekst og reflekterer tilhøve i landet dei stammer frå. Drøft kort kvifor og gje to døme.